

Sygn. akt I NSW 4074/20

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Leszek Bosek

SSN Tomasz Demendecki

w sprawie z protestu wyborczego K.W.

przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 28 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 15 lipca 2020 r. K. W. (dalej: Wnosząca protest) wniosła do Sądu Najwyższego protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Zarzuciła w nim naruszenia polegające na: zmianie zasad głosowania korespondencyjnego podczas trwania kampanii wyborczej w ramach tzw. Tarczy antykryzysowej, nieuczciwej kampanii wyborczej z uwagi na krótszy czas zbierania podpisów poparcia dla R. T., nierównomiernym dostępie do mediów publicznych i przedstawianiu wizerunku R. T. w sposób negatywny, nieotrzymaniu kart do głosowania przez części obywateli Polski za granicą (m.in. C., W., H.), zaangażowaniu Prezesa Rady Ministrów oraz ministrów w agitację wyborczą

na rzecz A. D. Wnosząca protest wyraziła również swoje wątpliwości co do dużej ilości kart nieważnych.

Odpowiedź na powyższy protest przesłał Prokurator Generalny (pismo z dnia 25 lipca 2020 r.), wnosząc o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie. Na podstawie art. 15 ust. 2 ustawy z 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. poz. 979, dalej jako: u.wyb.2020), protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. W zakresie nieuregulowanym w powyższej ustawie, na podstawie art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy ogólne, zawarte w ustawie z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 684, dalej jako: k.wyb.).

Z treści art. 321 § 3 k.wyb. wynika, że wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty. Treść zarzutów nie może być dowolna, lecz powinna spełniać kryteria, o których mowa w przepisie art. 82 § 1 k.wyb. Zgodnie z nim, protest może być wniesiony z powodu: 1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub 2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Z treści tego przepisu wynika, że osoba wnosząca protest jest ponadto zobowiązana do wykazania wpływu wystąpienia naruszeń na wynik wyborów. Przedmiotem protestu wyborczego jest bowiem ważność wyboru określonej osoby, a podstawę do jej

zakwestionowania mogą stanowić wyraźnie wskazane przestępstwa oraz delikty wyborcze. Ich wystąpienie musi rzutować na przebieg głosowania i ustalanie jego wyników lub ustalanie wyników samych wyborów i być poparte konkretnymi dowodami, znanymi osobie wnoszącej protest, na których opiera ona swoje zarzuty. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. (art. 322 § 1 k.wyb.).

W niniejszej sprawie Wnosząca protest opiera swoje zarzuty przede wszystkim na nieprawidłowościach w zakresie kształtu obowiązujących przepisów wyborczych – dotyczących głosowania korespondencyjnego i zbierania podpisów poparcia przez kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Tymczasem, zgodnie z przyjętą linią orzecniczą przyjmuje się, że ustawodawca dopuścił możliwość wniesienia protestu wyborczego ze ściśle określonych powodów. Jego celem jest stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, poprzez wykazanie popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom albo deliktu wyborczego. Wśród tych powodów nie mieści się krytyka rozwiązań ustawowych, jaką w istocie zaprezentowała Wnosząca protest (postanowienie Sądu Najwyższego z 28 listopada 2019 r., I NSW 281/19).

Również pozostałe naruszenia, wskazane przez Wnoszącą protest, nie mieszczą się w zakresie ustawowych przesłanek dla wniesienia protestu wyborczego. Wnosząca protest nie precyzuje bowiem na czym miałyby polegać naruszenie przepisów dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, a tym bardziej nie przedstawia żadnych skonkretyzowanych zarzutów ani dowodów dla wykazania tych okoliczności. Jej zarzuty mają wyłącznie charakter opinii prywatnej, która nie może stanowić podstawy protestu wyborczego (postanowienie Sądu Najwyższego z 27 listopada 2019 r., I NSW 206/19).

Z tego względu na podstawie przepisu art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. w zw. z art. 82 § 1 k.wyb., protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

